

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2020/13

ze dne 19. prosince 2019,

kterým se mění směrnice pro jednání o dohodách o hospodářském partnerství s africkými, karibskými a tichomořskými zeměmi a regiony, v rozsahu, v němž tyto dohody spadají do pravomoci Unie

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 90, čl. 100 odst. 2, čl. 207 odst. 4 první pododstavce a článek 209 ve spojení s čl. 218 odst. 3 a 4 této smlouvy,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 17. června 2002 Rada zmocnila Komisi k jednání o dohodách o hospodářském partnerství s africkými, karibskými a tichomořskými zeměmi a regiony (AKT) a přijala pro tato jednání směrnice.
- (2) Uzavřené dohody o hospodářském partnerství se zeměmi a regiony AKT zahrnují ustanovení o budoucím přezkumu těchto dohod.
- (3) Změna směrnic pro jednání je nezbytná pro přesnější vymezení nových jednání s ohledem na nejnovější politické iniciativy a priority Unie v důsledku celosvětového vývoje obchodu.
- (4) Dohody o hospodářském partnerství jsou součástí celkového vztahu mezi Unii a jejími členskými státy a zeměmi AKT, jak je stanoven v Dohodě o partnerství mezi členy skupiny afrických, karibských a tichomořských států na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé ⁽¹⁾ (dohoda o partnerství z Cotonou) v platném znění, a v její nástupnické dohodě, jakmile tato bude použitelná. Podle čl. 34 odst. 1 dohody o partnerství z Cotonou se hospodářská a obchodní spolupráce mezi smluvními stranami zaměřuje na podporu hladké a postupné integrace států AKT do světové ekonomiky, s náležitým ohledem na jejich politické volby a priority rozvoje, a podněcuje tak jejich udržitelný rozvoj a přispívá k vymýcení chudoby v zemích AKT. V této souvislosti lze dohody o hospodářském partnerství považovat za nástroje na podporu rozvoje podle čl. 36 odst. 2 dohody o partnerství z Cotonou. V jednáních by proto měl být brán zřetel zejména na různé úrovně rozvoje jednotlivých stran, jakož i na konkrétní hospodářská, sociální a ekologická omezení zemí AKT a na jejich schopnost přizpůsobit se a upravit svá hospodářství podle procesu liberalizace,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Směrnice pro jednání určené Komisi pro jednání o dohodách o hospodářském partnerství s africkými, karibskými a tichomořskými zeměmi a regiony, v rozsahu, v němž tyto dohody spadají do pravomoci Unie, se mění v souladu s dodatkem tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Jednání se povedou v konzultaci s Pracovní skupinou pro AKT. V případě konkrétních otázek spojených s obchodem se zapojí Výbor pro obchodní politiku.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 317, 15.12.2000, s. 3.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne 19. prosince 2019.

Za Radu
předsedkyně
K. MIKKONEN

DODATEK

Směrnice pro jednání o dohodách o hospodářském partnerství s africkými, karibskými a tichomořskými zeměmi a regiony**1. Preamble**

Kromě obecného odkazu na dohodu z Cotonou ⁽¹⁾ a její nástupnickou dohodu, jakmile bude použitelná, bude zvláštní odkaz učiněn mimo jiné na:

- závazek stran, že budou podporovat a urychlit hospodářský, kulturní a sociální rozvoj států AKT s cílem přispět k míru, prosperitě, bezpečnosti a udržitelnému rozvoji, jakož i podpořit stabilní a demokratické politické prostředí;
- závazek stran, že budou dodržovat lidská práva, včetně základních pracovních práv, demokratických zásad a právního státu, které představují základní prvky partnerství AKT–EU, že budou prosazovat řádnou správu věcí veřejných – včetně boje proti korupci – jakožto jeden ze zásadních prvků partnerství AKT–EU;
- závazek stran, že budou dodržovat soubor mezinárodně dohodnutých zásad a pravidel zaměřených na podporu vzájemně prospěšného vztahu mezi obchodem a udržitelným rozvojem, včetně podpory Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 (Agenda 2030) a jejích cílů udržitelného rozvoje, mezinárodních úmluv o práci a pracovních standardů, což mimo jiné zahrnuje podporu plné a produktivní zaměstnanosti a důstojné práce pro všechny, a podpory mezinárodních dohod o klimatu, jako je Pařížská dohoda a Rámcová úmluva OSN o změně klimatu;
- závazek stran, že ústředním cílem jejich partnerství bude omezení a vymýcení chudoby v souladu s cíli udržitelného rozvoje a postupné integrace států AKT do světové ekonomiky, a že proto vybudují hospodářskou a obchodní spolupráci mezi AKT a EU zaměřenou na iniciativy regionální integrace, které v zemích AKT existují;
- cíl spolupráce mezi zeměmi AKT a EU v oblasti hospodářství a obchodu, jímž je podpora hladké a postupné integrace států AKT do světové ekonomiky, s náležitým zohledněním jejich politických rozhodnutí a rozvojových priorit, a zejména jejich vlastních strategií snižování chudoby, čímž se podpoří jejich udržitelný rozvoj a přispěje se k vymýcení chudoby v zemích AKT;
- závazek stran, že budou podporovat proces regionální integrace v rámci skupiny států AKT a podporovat regionální integraci jako klíčový nástroj integrace zemí AKT do světové ekonomiky;
- závazek stran, že budou posilovat hospodářskou, obchodní a investiční spolupráci a vytvoří mezi sebou novou obchodní a investiční dynamiku s cílem usnadnit přechod zemí AKT na liberalizovanou globální ekonomiku a podpořit rozvoj soukromého sektoru, zejména pak mikropodniků a malých a středních podniků;
- závazek stran, že zohlední různé potřeby a úrovně rozvoje států a regionů AKT;
- závazek stran, že budou dodržovat své závazky přijaté v rámci Světové obchodní organizace (WTO) a prosazovat cíle WTO;
- společný cíl stran, jímž je posílit spolupráci a případně budování kapacit ve všech oblastech týkajících se udržitelného obchodu a investic a dosáhnout postupné a oboustranné liberalizace obchodu se zbožím a službami v souladu s pravidly WTO, při zohlednění úrovně rozvoje zemí AKT a hospodářských, sociálních a environmentálních omezení, kterým čelí;
- závazek stran, že zajistí, aby se úsilí vyvíjené v rámci dohody z Cotonou a její nástupnické dohody a úsilí vyvíjené v rámci dohod o hospodářském partnerství vzájemně posilovaly;

⁽¹⁾ Dohoda o partnerství AKT–EU byla pozměněna dohodou podepsanou v Lucemburku dne 25. června 2005 (Úř. věst. L 209, 11.8.2005, s. 27) a dohodou podepsanou v Ouagadougou dne 22. června 2010 (Úř. věst. L 287, 4.11.2010, s. 3).

- právo regulovat hospodářskou činnost ve veřejném zájmu v souladu s mezinárodními závazky, dosahovat legitimních cílů veřejné politiky, jako jsou ochrana a podpora veřejného zdraví, sociální služby, veřejné vzdělávání, bezpečnost, životní prostředí, veřejné mravy, sociální ochrana a ochrana spotřebitelů, ochrana soukromí a ochrana údajů a podpora kulturní rozmanitosti.

2. **Povaha a oblast působnosti dohod o hospodářském partnerství**

Účelem jednání je uzavření dohod o hospodářském partnerství mezi Evropskou unií (EU) a jejími členskými státy na jedné straně a zeměmi a regiony Afriky, Karibiku a Tichomoří na straně druhé. Cílem dohod o hospodářské spolupráci je podpora hladké a postupné integrace států AKT do světové ekonomiky, s náležitým zohledněním jejich politických rozhodnutí a rozvojových priorit, čímž se podpoří jejich udržitelný rozvoj a přispěje se k vymýcení chudoby v zemích AKT;

Podle čl. 36 odst. 1 dohody z Cotonou a příslušných ustanovení její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná, se jednání zaměří na uzavření a případně prohloubení dohod o hospodářském partnerství s podskupinami AKT vymezenými v souladu s čl. 37 odst. 3 dohody z Cotonou a s příslušnými ustanoveními její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná, a to při zohlednění procesu regionální integrace v rámci AKT.

Dohody o hospodářském partnerství jsou zaměřeny na podporu užší hospodářské integrace mezi stranami tím, že se postupně odstraní překážky vzájemného obchodu a posílí se spolupráce ve všech oblastech týkajících se obchodu, a to v plném souladu s ustanoveními WTO.

Dohody o hospodářském partnerství jsou založeny na cílech a zásadách dohody z Cotonou, především na jejich základních a zásadních prvcích, na ustanoveních části III hlavy II této dohody a na příslušných ustanoveních její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná. Při jednáních o dohodách o hospodářském partnerství se proto přihlíží zejména k různým úrovním rozvoje stran i ke konkrétním hospodářským, sociálním a environmentálním omezením zemí AKT a k jejich schopnosti přizpůsobit se a přizpůsobit své ekonomiky procesu liberalizace.

3. **Obchod se zbožím**

3.1 *Cíl*

Dohody o hospodářském partnerství jsou zaměřeny na vytváření oblastí volného obchodu mezi stranami na základě rozvojových cílů dohody z Cotonou a její nástupnické dohody v souladu s ustanoveními WTO. Proto se rozumí, že následující podmínky přístupu na trh by byly dostupné pouze v kontextu těchto dohod o hospodářském partnerství. Veškerá budoucí jednání o dohodách o hospodářském partnerství musí vycházet z již dohodnutých a přijatých ustanovení.

3.2 *Dovozní cla*

— *Dovoz do Evropské unie*

Dohody o hospodářském partnerství vycházejí z aktuálně platných podmínek přístupu na trh a posilují je. Zvláštní opatření pro další odstraňování cel se stanoví v průběhu jednání, přičemž se zohlední stávající a potenciální vývozní zájmy zemí AKT a dopad opatření na liberalizaci obchodu, zejména na regionální integraci v rámci AKT.

— *Dovoz do zemí AKT*

Vzhledem k prvořadému cíli, jímž je podpora udržitelného rozvoje prostřednictvím regionální hospodářské integrace a vhodných politik, budou jednání usilovat o 1) odstranění cel z dovozu z Evropské unie v zásadě na veškerý obchod před uplynutím přechodného období, 2) zrušení všech poplatků s účinkem rovnocenným clu, a to od začátku použitelnosti dohod o hospodářském partnerství, a 3) odstranění množstevních omezení a opatření s rovnocenným účinkem od začátku použitelnosti dohod o hospodářském partnerství.

Harmonogram pro odstraňování cel a konečné zahrnutí produktů v rámci liberalizace obchodu ze strany zemí AKT budou odrážet hospodářská, sociální a environmentální omezení, kterým tyto země čelí, jakož i jejich schopnost přizpůsobit své ekonomiky procesu liberalizace. Proto bude přechodné období, slučitelné s cíli dohody z Cotonou, její nástupnické dohody a pravidly WTO, uplatňováno flexibilně a s ohledem na konkrétní omezení dotčených zemí AKT. Stejná flexibilita se uplatní v souvislosti se zahrnutím produktů a s časovým rozvrhem/rytmem závazků v oblasti liberalizace ze strany zemí AKT.

Bez ohledu na výše uvedené poskytnou země AKT Evropské unii v každém případě zacházení, které není méně příznivé než zacházení podle doložky nejvyšších výhod. Toto neplatí v případě koncesí uzavřených mezi zeměmi AKT nebo poskytnutých zeměmi AKT jiným rozvojovým zemím, které nejsou obchodními velmocemi, v rámci regionálních dohod nebo jiných obchodních ustanovení slučitelných s požadavky WTO.

Při jednáních a s ohledem na článek 349 Smlouvy o fungování Evropské unie a na dohody o hospodářském partnerství sjednané v rámci dohody z Cotonou a její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná, budou zohledněny zvláštní zájmy nejvzdálenějších regionů Evropské unie. V této souvislosti mohou dohody o hospodářském partnerství zejména stanovit konkrétní opatření ve prospěch produktů z těchto regionů zaměřená na jejich integraci v rámci intraregionálního obchodu v krátkodobém horizontu v souladu s ustanoveními WTO. S ohledem na rozhodnutí o přidružení zámoří ⁽²⁾ by měly být zohledněny rovněž zájmy zámořských zemí a území.

Země AKT se přinejmenším zavází automaticky rozšířit zacházení, které je přiznáno Evropské unii, na všechny ostatní dotčené strany dohody o hospodářském partnerství, a to pokud možno před liberalizací obchodu ve vztahu k Evropské unii.

Pokud nastanou závažné obtíže v důsledku liberalizace obchodu, mohou země AKT po konzultaci s Evropskou unií dočasně pozastavit uplatňování harmonogramu liberalizace a případně znovu nastavit nebo upravit tempo pokroku směrem k dosažení konečného vytvoření oblasti volného obchodu, a to v plném souladu s ustanoveními WTO.

Součástí dohod o hospodářském partnerství jsou plány a harmonogram liberalizace obchodu zemí AKT. V nich budou zahrnuty i seznamy vhodných výrobků, jakož i harmonogramy pro odstraňování cel. Tyto seznamy a harmonogramy budou finalizovány během jednání.

— Základní cla

Základní cla, na která se dohodnutá snížení použijí, jsou cla podle doložky nejvyšších výhod účinně uplatňovaná zeměmi AKT v den podpisu dohod o hospodářském partnerství. Jsou vymezena v seznamu připojeném ke každé dohodě o hospodářském partnerství.

3.3 Obecná ustanovení

Vývozní cla. Veškerá vývozní cla uplatňovaná v rámci obchodu mezi stranami se odstraní na základě dohodnutého harmonogramu, který nepřesáhne deset let.

Množstevní omezení a opatření s rovnocenným účinkem uplatňovaná na vývoz nebo dovoz v rámci obchodu mezi stranami se začátkem použitelnosti dohod o hospodářském partnerství zrušují.

Národní zacházení a fiskální opatření. Do dohod o hospodářském partnerství bude zahrnuto standardní ustanovení týkající se národního zacházení, kterým se zajistí, aby se produktům jednotlivých stran dostalo zacházení, které není méně výhodné než zacházení poskytované obdobným výrobkům domácího původu. Jakákoli již existující diskriminační vnitrostátní fiskální opatření nebo postupy budou od začátku použitelnosti dohod o hospodářském partnerství odstraněny.

Zdanění. Dohody o hospodářském partnerství by měly obsahovat ustanovení o výjimkách v oblasti zdanění založená na příslušných člancích dohod WTO.

Proměnlivá rychlost. Pokud je to v souladu s integračními cíli dotčených regionů AKT, dohody o hospodářském partnerství stanoví proměnlivou rychlost v liberalizaci obchodu, přičemž zohlední úroveň rozvoje dotčených zemí AKT, jakož i různé míry integrace, které mohou v rámci regionu existovat, v souladu s vnitřním integračním procesem daného regionu.

Doložka o potravinovém zabezpečení. Dohody o hospodářském partnerství obsahují ustanovení zaměřená na podporu potravinového zabezpečení v souladu s pravidly WTO.

Ochranná opatření. Použijí se ochranná ustanovení v souladu s příslušnými ustanoveními WTO.

Antidumping. Pokud jedna ze stran zjistí, že druhá strana v rámci obchodu provádí dumping nebo subvencování působící újmu ve smyslu ustanovení GATT, může proti této praxi přijmout vhodná opatření v souladu s pravidly a postupy GATT/WTO. V této souvislosti musí Evropská unie věnovat zvláštní pozornost specifické hospodářské a sociální situaci dotčených zemí AKT.

⁽²⁾ Rozhodnutí Rady 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii („rozhodnutí o přidružení zámoří“), Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1.

Doložka „stand-still“. Strany se dohodnou, že jakmile budou dohody o hospodářském partnerství mezi regionálním sdružením a Evropskou unií použitelné, nebudou zavedena žádná nová cla ani nebudou zvýšena cla stávající a žádná strana nezavede žádná nová množstevní omezení ani opatření s rovnocenným účinkem. Tuto zásadu by strany měly brát na zřetel od samého počátku jednání.

Transparentnost. Od obou stran se bude vyžadovat, aby si vzájemně sdělovaly svůj celní sazebník a všechny následné změny, které v něm budou provedeny.

Zařazení zboží. Pro zařazení zboží při obchodu mezi stranami se použije harmonizovaný systém.

3.4 Pravidla původu a správní spolupráce

Jednání o pravidlech původu a správní spolupráci zohlední nejnovější vývoj v oblasti unijních pravidel původu, jakož i stávající pravidla původu podle jednotlivých dohod o hospodářském partnerství. V této souvislosti Evropská unie posoudí všechny konkrétní žádosti o změny pravidel původu předložené státem nebo státy AKT s cílem zjednodušit stávající pravidla a zlepšit stávající přístup států AKT na trh, přičemž zohlední situaci jednotlivých zemí, a zejména jejich zkušenosti a strukturu jejich preferenčních obchodních vztahů.

Dohody o hospodářském partnerství zmocní strany k přijetí vhodných opatření v případě nedostatečné správní spolupráce nebo špatného řízení. Ve věci ztrát celních příjmů v souvislosti se špatným řízením preferenčního dovozu by mohla být na základě rozhodnutí Rady stanovena příslušná opatření.

3.5 Cla, usnadnění obchodu, opatření proti podvodům a finanční odpovědnost

Cílem jednání je zjednodušit všechny požadavky a postupy týkající se dovozu a vývozu, zejména pokud jde o celní postupy, dovozní licence, určení celní hodnoty, pravidla pro tranzit a kontrolu před odesláním, přičemž se vychází z nejvyšších mezinárodních norem a postupuje se v souladu s ustanoveními dohody WTO o usnadnění obchodu. Součástí dohod o hospodářském partnerství bude protokol o vzájemné správní pomoci v celních záležitostech. Dohody budou rovněž obsahovat doložku proti podvodům, aby se zabránilo zneužívání celních preferencí.

4. Obchod se službami, investice a digitální obchod

4.1 Oblast působnosti

Dohody o hospodářském partnerství stanoví postupnou a oboustrannou liberalizaci obchodu se službami a investic, jejímž cílem je zajistit srovnatelnou úroveň příležitostí v přístupu na trh, v souladu s příslušnými pravidly WTO, zejména s článkem V Všeobecné dohody o obchodu službami (dohoda GATS), s přihlédnutím k úrovni rozvoje dotčených zemí AKT. Dohody o hospodářském partnerství by měly pokrýt všechny způsoby poskytování.

Měla by být zachována vysoká úroveň veřejných služeb EU v souladu se SFEU, a zejména protokolem č. 26 o službách veřejného zájmu, přičemž by měly být zohledněny závazky EU v této oblasti, včetně závazků v rámci dohody GATS. Z jednání jsou vyňaty služby poskytované při výkonu vládní moci, jak jsou definovány v článku I-3 dohody GATS. Dohody o hospodářském partnerství stvrzují právo stran regulovat hospodářskou činnost ve veřejném zájmu v souladu s mezinárodními závazky.

Dohody o hospodářském partnerství by dále měly obsahovat regulační pravidla s cílem řešit překážky uvnitř hranic, případně i v oblasti domácí regulace. Součástí dohod o hospodářském partnerství mohou být i pravidla pro výkonnostní požadavky týkající se investic.

Vzhledem k rostoucí míře digitalizace obchodu a k výrazným rozvojovým dimenzím digitálního obchodu by jednání měla vést k přijetí pravidel upravujících digitální obchod, včetně přeshraničních toků údajů, přičemž pravidla EU na ochranu osobních údajů předmětem těchto jednání nebudou a stejně jako právní předpisy EU nebudou těmito jednáními nijak dotčena. Tato pravidla by měla mít za cíl zlepšit podmínky pro digitální obchod ve prospěch podniků a spotřebitelů, zvýšit účast mikropodniků a malých a středních podniků, jakož i vytvořit nové příležitosti na podporu udržitelného růstu a rozvoje podporujících začlenění. Dohody o hospodářském partnerství by měly zajistit odpovídající úroveň flexibility, spolupráce a dialogu o regulačních otázkách souvisejících s digitálním obchodem.

Dohody o hospodářském partnerství stanoví, že audiovizuální služby budou řešeny odděleně ve zvláštních dohodách o kulturní spolupráci a partnerství mezi stranami. Tyto dohody umožní Evropské unii a jejím členským státům i státům AKT zachovat a rozvíjet svou schopnost vymezovat a provádět své kulturní a audiovizuální politiky za účelem zachování kulturní rozmanitosti a zároveň uznávat, zachovávat a podporovat kulturní hodnoty a identitu zemí AKT, podporovat mezikulturní dialog zlepšením příležitostí k přístupu na trh

v případě kulturních statků a služeb těchto zemí, a to v souladu s článkem 27 dohody z Cotonou a s příslušným ustanovením nástupnické dohody, jakmile bude použitelná.

Strany se dohodnou, že jakmile budou dohody o hospodářském partnerství mezi regionálním sdružením a Evropskou unií použitelné, žádná strana nepřijme žádná nová nebo přísnější opatření diskriminační povahy. Tuto zásadu by strany měly brát na zřetel od samého počátku jednání.

Liberalizační proces bude probíhat asymetricky. Zemím AKT bude poskytnuta určitá míra flexibility v závislosti na jejich úrovni rozvoje, a to jak z celkového hlediska, tak z hlediska odvětví a pododvětví v souladu s ustanoveními dohody GATS, zejména s ustanoveními týkajícími se účasti rozvojových zemí na dohodách o liberalizaci.

Pokud jde o Evropskou unii, nemělo by přechodné období trvat déle než 10 let.

Na straně AKT bude přechodné období, slučitelné s cíli dohody z Cotonou, její nástupnické dohody a pravidly WTO, uplatňováno flexibilně a s ohledem na konkrétní omezení dotčených zemí AKT, avšak v zásadě by nemělo trvat déle než 15 let.

Země AKT, které jsou součástí dohody o hospodářském partnerství, se zavážou, že budou uplatňovat přinejmenším stejná ujednání, jaká platí pro Evropskou unii.

Dohody o hospodářském partnerství znovu potvrdí závazky přijaté podle dohody z Cotonou a příslušných ustanovení její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná.

4.2 *Praktická opatření*

Je-li to odůvodněno zvláštními hospodářskými, sociálními a environmentálními omezeními, s nimiž se země AKT potýkají, mohou být jednání odložena. V takovém případě strany v průběhu jednání o dohodách o hospodářském partnerství pravidelně posuzují situaci. Strany zajistí, aby byla pro přípravu těchto jednání aktivně využívána přípravná fáze, zejména mobilizací odpovídající podpory pro rozvoj služeb v souladu s ustanoveními dohody z Cotonou, zejména čl. 41 odst. 5 uvedené dohody, a příslušnými ustanoveními její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná.

5. **Běžné platby a pohyby kapitálu**

Dohody o hospodářském partnerství znovu potvrdí závazky přijaté podle článku 12 přílohy II dohody z Cotonou a příslušná ustanovení její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná.

Cílem dohod o hospodářském partnerství by měla být plná liberalizace běžných plateb a pohybů kapitálu souvisejících s transakcemi, jež jsou těmito dohodami upraveny. Dohody by měly obsahovat veškerá ustanovení týkající se ochranné doložky a doložky o vynětí (např. pokud jde o hospodářskou a měnovou politiku a platební bilanci Unie), která by měla být v souladu s ustanoveními SFEU o volném pohybu kapitálu.

6. **Oblasti související s obchodem**

6.1 *Obecné informace*

Dohodami o hospodářském partnerství budou opětovně potvrzeny příslušné závazky v oblastech souvisejících s obchodem přijaté v rámci dohody z Cotonou ⁽³⁾ a její nástupnické dohody, zejména pokud jde o politiku hospodářské soutěže, ochranu práv duševního vlastnictví (včetně zeměpisných označení), normalizaci a certifikaci, sanitární a fytosanitární opatření, obchod a životní prostředí, obchodní a pracovní normy, spotřebitelskou politiku a ochranu zdraví spotřebitelů. Tato ustanovení dohod o hospodářském partnerství budou přezkoumána s ohledem na výsledky mnohostranných, vícestranných a dvoustranných obchodních jednání.

6.2 *Specifické oblasti*

Dále platí, pokud jde o tyto oblasti:

Investice. V souladu s cílem, jímž je „zmírnění a výhledově i vymýcení chudoby v souladu s cílem udržitelného rozvoje“, (a s ohledem na články 1, 29, 75 až 78 a přílohu II dohody z Cotonou a na příslušná ustanovení její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná) se strany dohodly, že vytvoří rámec, který usnadní, posílí a podníká vzájemně prospěšné udržitelné investice mezi nimi, se zřetelem k vícestranným iniciativám, které jsou usnadňovány investic věnovány. Tento rámec bude vycházet ze zásad nediskriminace, otevřenosti,

⁽³⁾ Články 45 až 51 a článek 78 dohody z Cotonou a příslušná ustanovení její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná.

transparentnosti a stability. Strany budou dbát na rozvoj atraktivního a stabilního investičního prostředí a budou za tímto účelem podporovat stabilní a transparentní pravidla pro investory a usilovat o lepší finanční začlenění a přístup k finančním prostředkům.

Pokud obě strany určí jako oblast k jednání ochranu investic, mohou být sjednána i ustanovení o ochraně investic, s výhradou dodatečných směrnic pro jednání týkajících se jednotlivých zemí nebo regionů. Tato ustanovení musí být v souladu s reformovaným přístupem EU k ochraně investic včetně řešení sporů ohledně investic. Uvedená ustanovení rovněž zajistí silnou ochranu investorů a investic a zároveň plně zachovají právo stran na regulaci v rámci vlastních území, aby bylo dosaženo legitimních politických cílů. Případná jednání by rovněž měla brát zřetel na relevantní mezinárodní uznávané zásady a pokyny týkající se udržitelného rozvoje a odpovědného podnikání, na něž reformovaný přístup EU k ochraně investic odkazuje.

Zadávání veřejných zakázek. Dohody o hospodářském partnerství budou usilovat o zajištění plně transparentnosti pravidel a metod zadávání veřejných zakázek na všech úrovních správy podle zásad Dohody o vládních zakázkách (WTO). Kromě toho mohou strany usilovat o postupnou liberalizaci svých trhů s veřejnými zakázkami na základě zásady nediskriminace a s ohledem na úroveň svého rozvoje.

Normy, technické předpisy a posuzování shody. Dohody o hospodářském partnerství by měly obsahovat komplexní kapitolu o technických překážkách obchodu, a to na základě Dohody WTO o technických překážkách obchodu a nad její rámec. Cílem této kapitoly by mělo být mimo jiné zajištění kompatibility a konvergence technických předpisů uplatněním mezinárodních norem, dále sjednocení požadavků na testování a certifikaci prostřednictvím přijetí postupů pro posuzování shody založených na míře rizika a posilování transparentnosti.

Sanitární a fytosanitární normy. Dohody o hospodářském partnerství by měly obsahovat komplexní kapitolu o sanitárních a fytosanitárních normách, v souladu s dalšími nedávnými dohodami EU. Jednání by se měla opírat o zásady Dohody WTO o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření a usilovat o zahrnutí témat, jako je používání mezinárodních norem (IPPC, OIE a Codex), transparentnost a nediskriminace, předcházení zbytečným prodáváním, harmonizace, uznávání ekvivalence, uznávání nákazového statusu a statusu škůdců, regionalizace (územní členění), kontroly, inspekce a schvalování postupů, zásada předběžné opatrnosti, audit, certifikace, kontroly dovozu, nouzová opatření, předběžné zařazování na seznam ve veterinární oblasti, jednání s Evropskou unií jako s jediným subjektem, technická spolupráce, posílená spolupráce v oblasti antimikrobiální rezistence a dobrých životních podmínek zvířat, jakož i mechanismy pro řešení konkrétních obchodních otázek týkajících se sanitárních a fytosanitárních opatření. V této kapitole by měl být navíc kladen důraz na důležitost výměny informací mezi jednotlivými stranami v případě, že dojde ke změně norem, a na význam doprovodných politik včetně technické spolupráce.

Ochrana údajů. Jakožto ústřední faktor důvěry občanů v digitální ekonomiku a klíčový prvek z hlediska usnadňování spolupráce stran v oblasti obchodních výměn a vymáhání práva bude v dohodách o hospodářském partnerství stanoven cíl spočívající v zajištění vysoké úrovně ochrany soukromí a osobních údajů za využití náležitých právních režimů a politik včetně efektivního vymáhání nezávislými orgány dohledu.

Práva duševního vlastnictví. Dohody o hospodářském partnerství by měly vytvořit odpovídající, vyváženou a účinnou úroveň ochrany a stanovit občanskoprávní a hraniční donucovací opatření v oblasti práv duševního vlastnictví, včetně zeměpisných označení, a to nad rámec Dohody WTO o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (Dohoda TRIPS). Flexibilní možnosti zakotvené v Dohodě TRIPS by měly být v dohodách o hospodářském partnerství opětovně potvrzeny. V dohodách o hospodářském partnerství by měl být uznán význam prohlášení o Dohodě TRIPS a veřejném zdraví, přijatého dne 14. listopadu 2001 na ministerské konferenci WTO. Při výkladu a provádění práv a povinností podle dohod o hospodářském partnerství jsou strany povinny zajistit soulad s prohlášením z Dohy. Strany by měly mimo jiné provádět článek 31a Dohody TRIPS, jakož i její přílohu a dodatek k této příloze, jež vstoupily v platnost dne 23. ledna 2017.

Dohody o hospodářském partnerství by měly zajišťovat přímou ochranu a účinné uznávání na základě dohodnutého seznamu zeměpisných označení (vín, lihovin, zemědělských produktů a potravin), přičemž by měly vycházet z úrovně ochrany stanovené článkem 23 Dohody TRIPS, mimo jiné pokud jde o ochranu proti návodným označením a klamavému marketingu, o přiměřené a účinné prosazování, o koexistenci se staršími ochrannými známkami získanými v dobré víře, o ochranu proti pozdějšímu nabytí generické povahy a o ustanovení upravující přidávání nových zeměpisných označení na seznam. Měly by se řešit otázky týkající se

jednotlivých starších práv, například souvisejících s odrůdami rostlin, ochrannými známkami, obecným použitím a dalšími legitimními staršími použitými, s cílem řešit stávající rozpory způsobem uspokojivým pro všechny strany.

Obchod a hospodářská soutěž. Cílem dohod o hospodářském partnerství by mělo být minimalizovat narušení hospodářské soutěže prostřednictvím ustanovení o politice hospodářské soutěže, subvencích a státních podnicích. Jejich ustanovení nebudou bránit poskytování veřejných služeb. Jejich ustanovení budou kromě toho umožňovat patřičnou flexibilitu pro provádění opatření na podporu hospodářského rozvoje, snižování chudoby nebo dosahování jiných cílů veřejné politiky, jako je například potravinové zabezpečení.

Obchod a udržitelný rozvoj. Dohody o hospodářském partnerství by měly prosazovat provádění Agendy 2030 a být v souladu s příslušnými mezinárodně dohodnutými zásadami a pravidly týkajícími se pracovních práv včetně nediskriminace na základě genderové příslušnosti.

Proto by dohody o hospodářském partnerství měly obsahovat ustanovení o práci, genderové rovnosti a zlepšování příležitostí pro ženy ve sféře obchodu, jakož i o environmentálních aspektech obchodu a udržitelného rozvoje včetně udržitelného rybolovu a akvakultury, biodiverzity, lesů a lesnických produktů, jakož i ustanovení týkající se změny klimatu, zejména Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC) a Pařížské dohody a iniciativ, jež se zmírňováním změny klimatu souvisejí, například iniciativy Mezinárodní námořní organizace (IMO).

Dohody o hospodářském partnerství by měly obsahovat ustanovení prosazující dodržování a účinné provádění relevantních mezinárodně dohodnutých zásad a pravidel, mimo jiné hlavních pracovních norem a základních úmluv Mezinárodní organizace práce (ILO) a mnohostranných dohod v oblasti ochrany životního prostředí, jakož i ustanovení prosazující bezpečnost a ochranu zdraví při práci, inspekce práce, sociální dialog, jakož i sociální ochranu a ochranu pracovníků. Dohody by měly zahrnovat závazek každé ze stran, že bude v zájmu ratifikace základních úmluv ILO vyvíjet soustavné úsilí.

V dohodách o hospodářském partnerství by mělo být potvrzeno právo stran přijímat předpisy v oblastech práce a životního prostředí, jež budou v souladu s jejich mezinárodními závazky a jež budou podporovat vysokou úroveň ochrany mimo jiné zohledňováním variant, které jsou k životnímu prostředí nejméně škodlivé. Opětovně by v nich měla být vyzdvížena zásada předběžné opatrnosti. Dohody by měly obsahovat ustanovení o tom, že úroveň ochrany práce a životního prostředí se v zájmu podpory obchodu a zahraničních přímých investic nemá snižovat. Tato ustanovení by měla zahrnovat závazek neodchylovat se od domácích právních předpisů v oblasti práce a životního prostředí a neopomíjet jejich prosazování.

Dohody o hospodářském partnerství by měly prosazovat výraznější přispění obchodu a investic, včetně zahraničních přímých investic, k udržitelnému rozvoji, mimo jiné tím, že se zaměří na oblasti, jako je usnadňování obchodu s ekologickým a ke klimatu šetrným zbožím a službami a prosazování dobrovolných koncepcí záruk udržitelnosti a sociální odpovědnosti podniků, a to se zřetelem k mezinárodně uznávaným nástrojům a s cílem motivovat strany k využívání mezinárodních postupů včetně obecných zásad OECD a OSN v oblasti podnikání a lidských práv a včetně jejich pokynů pro jednotlivá odvětví.

Dohody o hospodářském partnerství by měly obsahovat ustanovení pro účinné provádění a sledování těchto ustanovení, jakož i mechanismus pro řešení případných sporů mezi stranami. Dohody by měly zajišťovat zapojení subjektů občanské společnosti včetně pravidelných konzultačních a komunikačních činností. Tyto subjekty by měly monitorovat provádění celé dohody a ve vztahu k jejím stranám by měly vykonávat poradní funkci.

Dialog o zemědělství. Vzhledem k významu odvětví zemědělství pro socioekonomický rozvoj a potravinového zabezpečení v zemích AKT by měly dohody o hospodářském partnerství zahrnovat možnost dialogu o zemědělství (partnerství v oblasti zemědělství), který může zahrnovat otázky jako komodity (především ty, jež jsou relevantní pro potravinové zabezpečení) a regionální hodnotové řetězce, využívání nových technologií, usnadňování obchodu, přístup na trh, odpovědné investice, výzkum a inovace s řádným zřetelem k přizpůsobení se změně klimatu a k jejímu zmírňování, jakož i biodiverzita a udržitelné potravinové systémy.

6.3 Provádění

Provádění těchto ustanovení bude sledovat Rada dohody o hospodářském partnerství (viz bod 8 níže), již je nápomocen společný výbor pro provádění dohody složený z předních technických odborníků. Smíšený výbor pro provádění dohody zasedá pravidelně a nejméně jednou ročně. Vypracovává výroční zprávy posuzující dosažený pokrok a formuluje doporučení týkající se opatření pro další postup, včetně zajištění rozvojové spolupráce v souladu s ustanoveními dohody z Cotonou a příslušnými ustanoveními její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná. V případě potřeby lze pro určité oblasti související s obchodem zvážit zvláštní podvýbory.

7. Doplnkovost

Dohody o hospodářském partnerství a rozvojové strategie partnerů ze zemí AKT se vzájemně podporují. Zejména v zájmu usnadnění dosažení cílů dohod o hospodářském partnerství se strany AKT zavázou, že tyto dohody plně začlení do svých rozvojových strategií, a Evropská unie tak učiní i v rámci svých strategií pro rozvojovou spolupráci. To by zahrnovalo podporu rozvoje soukromého sektoru, zejména mikropodniků a malých a středních podniků, včetně genderového rozměru tohoto rozvoje, přičemž by mělo být zdůrazněno, že je v zájmu provádění a navazujících opatření důležité shromažďovat údaje členěné podle genderu. Strany se zavázou, že v souladu s příslušnými ustanoveními dohody z Cotonou a příslušnými ustanoveními její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná, přidělí na tento účel odpovídající zdroje v rámci celostátních a regionálních indikativních programů.

8. Institucionální rámec

Pro každou dohodu o hospodářském partnerství bude zřízena Smíšená rada dohody o hospodářském partnerství, která vykonává tyto funkce:

- zajišťuje řádné fungování dohody o hospodářském partnerství;
- zkoumá rozvoj hospodářské a obchodní spolupráce mezi stranami;
- hledá vhodné metody, jak předcházet problémům, které by mohly vyvstat v oblastech, na něž se dohoda o hospodářském partnerství vztahuje, zejména pokud jde o dosažení rozvojových cílů v rámci této dohody;
- uskutečňuje výměny názorů a vydává doporučení k jakékoli otázce společného zájmu v oblasti hospodářské a obchodní spolupráce, včetně budoucích opatření pro řádné provádění dohody o hospodářském partnerství, a zejména s ohledem na potřebu, aby rozvojová spolupráce probíhala v souladu s příslušnými ustanoveními dohody z Cotonou a příslušnými ustanoveními její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná.

Složení, četnost, agenda a místo konání společných zasedání Rady dohody o hospodářském partnerství budou dohodnuty na základě konzultací mezi stranami.

Rada dohody o hospodářském partnerství bude mít pravomoc přijímat rozhodnutí ve všech záležitostech, na něž se vztahuje dohoda o hospodářském partnerství. Bude podávat zprávy Radě ministrů zřízené v souladu s článkem 15 dohody z Cotonou a příslušnými ustanoveními její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná, o záležitostech společného zájmu celé skupiny států AKT a Evropské unie.

Dohody o hospodářském partnerství by měly stanovit pravidelné konzultace a komunikaci s občanskou společností.

9. Doložka o výjimkách

Dohody budou obsahovat standardní doložku o výjimkách vztahující se k jejich relevantním částem, která umožní přijmout opatření, například z důvodu ochrany veřejného pořádku, života lidí, zvířat nebo rostlin nebo zdraví, zachování vyčerpatelných přírodních zdrojů atd., za předpokladu, že jsou tato opatření uplatňována v souladu s pravidly WTO.

10. Závěrečná ustanovení

Dohody o hospodářském partnerství budou zahrnovat:

- kapitolu o řešení sporů a doložku o nevykonání, včetně ustanovení odpovídajících článkům 96 a 97 dohody z Cotonou a příslušným ustanovením její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná. Ustanovení o řešení sporů v záležitostech týkajících se obchodu nebo obchodních záležitostí nebudou mít vliv na práva a povinnosti stran podle pravidel WTO, zejména na Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů;
- doložku o budoucím vývoji, která stanoví, že dohody o hospodářském partnerství mohou být rozšířeny, zejména prostřednictvím přistoupení, nebo sloučeny, v souladu s pokrokem dosaženým v oblasti regionální integrace;
- doložku o vstupu v platnost, délce (neomezené), ukončení, oznámení o vypovězení a doložku o územní působnosti.

Pro účely dohod o hospodářském partnerství se stranami na straně AKT rozumí regionální sdružení nebo jeho členské státy nebo regionální sdružení a jeho členské státy v souladu s jejich příslušnými oblastmi působnosti. Dohody o hospodářském partnerství se vztahují rovněž na opatření přijatá každým státním, regionálním nebo místním orgánem na území stran.

11. **Struktura a organizace jednání**

V souladu s příslušnými ustanoveními dohody z Cotonou a v souladu s příslušnými ustanoveními její nástupnické dohody, jakmile bude použitelná, bude období jednání rovněž využito pro budování kapacit ve veřejném a soukromém sektoru zemí AKT s cílem zvýšit jejich schopnost vymezit a provádět vhodné regionální a mnohostranné obchodní strategie a politiky. To bude zahrnovat opatření na zvýšení konkurenceschopnosti, posílení regionálních organizací a případně podporu regionálních iniciativ v oblasti integrace obchodu, pomoc při úpravách rozpočtu a fiskální reformě, jakož i modernizaci infrastruktury a zlepšení investic. Uvedená opatření budou monitorována na regionální úrovni, a to ve vhodných případech regionálním sdružením zapojeným do jednání o dohodách o hospodářském partnerství a Evropskou unií. Toto regionální sdružení mimo jiné předloží návrhy, které je třeba zvážit v rámci národního a regionálního programového dialogu mezi Evropskou unií a zeměmi AKT.

Budou vytvořeny vhodné mechanismy, které zajistí, aby byly nestátní subjekty v Evropské unii a zemích AKT informovány a konzultovány ohledně obsahu jednání a aby byla zajištěna koordinace s probíhajícími dialogy AKT-EU.

Tyto směrnice budou přezkoumány a v případě potřeby revidovány přinejmenším jednou za 10 let.
